Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: **Tom de Kleer**	**Opgesteld door:** **Ellen Smit , MO Sociaal Domein**	
Besluitvormende vergadering: 17 oktober 2024	**Registratienummer collegebesluit:** 406698	**Raadsnummer** (niet invullen, dit vult de griffie in)
Titel / onderwerp: Vaststellen van de notitie Subsidieverlening sociaal domein en Algemene Subsidie Verordening 2025		

Samenvatting:
Verschillende factoren en overwegingen hebben geleid tot het besluit om de bestaande subsidiesystematiek van de gemeente Nieuwkoop te herzien. Een van de factoren was de technische opvolging van het rekenkameronderzoek 2019, daarnaast speelde de uitvoering van nieuw beleid (de preventieagenda) en de wens om het proces rondom subsidies voor de Nieuwkoopse verenigingen te vereenvoudigen een belangrijke rol.
Het een en ander heeft geleid tot een voorstel waarbij gewerkt gaat worden met een basissubsidie en de mogelijkheid om daarboven op een preventiesubsidie aan te vragen. De aanvraag voor een basissubsidie is eenvoudig en ontlast de verenigingen. De gemeente gaat daarnaast meer in gesprek met de verenigingen over de manieren waarop ze bij kunnen dragen aan de gemeentelijke doelen. Dit kan leiden tot het verstrekken van een preventiesubsidie.
Voor de totstandkoming van de voorgestelde notitie en verordening heeft een uitgebreid participatietraject plaatsgevonden.

Voorgesteld besluit:
De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten:
1. Vaststellen van de notitie Subsidieverlening Sociaal Domein gemeente Nieuwkoop 2025.
2. Vaststellen van de Algemene Subsidie Verordening 2025 en daarbij kennis te nemen van de Subsidieregeling Sociaal Domein Nieuwkoop 2025 en Nadere uitwerking Basis- en preventiesubsidies 2025.

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding

Verschillende factoren en overwegingen hebben geleid tot het besluit om de bestaande subsidiesystematiek van de gemeente Nieuwkoop te herzien. Een van de factoren was de technische opvolging van het rekenkameronderzoek 2019, daarnaast speelde de uitvoering van nieuw beleid (de preventieagenda) en de wens om het proces rondom subsidies voor de Nieuwkoopse verenigingen te vereenvoudigen een belangrijke rol:

1. Vereenvoudigen voor Nieuwkoopse verenigingen

In de dorpen en wijken van de gemeente Nieuwkoop zijn verenigingen een onmisbare schakel in het streven naar een sterk en vitaal Nieuwkoop. Vaak krijgen die verenigingen subsidie om de organisatie van activiteiten mogelijk te maken. Maar voor sommige verenigingen is dit subsidieproces ingewikkeld, onduidelijk of te tijdrovend. Er is daarom gewerkt aan een eenvoudiger subsidieproces.

2. Uitvoering nieuw beleid

De gemeente Nieuwkoop streeft naar een gezonde samenleving met een sterke sociale basis. Voor dit beleid zijn doelen geformuleerd in de preventieagenda (februari 2024), die betrekking hebben op vroegtijdig ingrijpen en laagdrempelige oplossingen. Om deze doelen te kunnen realiseren wordt ook een beroep gedaan op de Nieuwkoopse verenigingen om mee te denken en te werken aan nieuwe preventie-activiteiten. Opzet is om de samenwerking tot uitdrukking te brengen in projecten waarvoor een gemeentelijk subsidie beschikbaar wordt gesteld.

3. De financiële situatie van verenigingen

Een derde aandachtspunt voor het gemeentebestuur is de financiële situatie van de Nieuwkoopse verenigingen. Dit is één van de punten waar ook het Rekenkameronderzoek 2019 aandacht voor vraagt. De rekenkamer verwijst naar artikel 8.2 van de ASV, op grond waarvan de mogelijkheden getoetst kunnen worden die een subsidievrager heeft om, uit eigen vermogen, de activiteit te financieren waar subsidie voor wordt aangevraagd.

Beoogd (maatschappelijk) effect

Het gemeentebestuur verstrekt subsidie om:

- Inwoners van de gemeente Nieuwkoop kansen te bieden om gedurende de hele levensloop mee te doen naar eigen vermogen, interesse en talent;
- Aan iedere inwoner van Nieuwkoop een passend aanbod te bieden van activiteiten die plezier geven en zinvol zijn;
- De mogelijkheid te bieden om vaardigheden te ontwikkelen die leiden tot sociaal contact met dorpsgenoten.

Daarbij is het streven gericht op een inclusieve samenleving, met een voorzieningenaanbod dat passend is voor zowel de gezonde zelfredzame burgers die overal op afstappen, als voor diegenen die iets meer aanmoediging of ondersteuning nodig hebben om mee te kunnen doen.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis

De laatste grote wijziging van het gemeentelijk subsidiebeleid is afgerond in 2016 (raadsvergadering 26 mei 2016, nummer 2016-055). In de toen vastgestelde kadernotitie ‘subsidiebeleid gemeente Nieuwkoop 20017’ positieve gezondheid’ het centrale begrip. Dit uitgangspunt blijft ongewijzigd in het nu voorgestelde subsidiekader. Wijzigingsvoorstellen hebben vooral betrekking op de subsidiesystematiek. Zo wordt voorgesteld de slechts sporadisch gebruikte innovatiesubsidie te

schrappen. Daarnaast wordt in de nieuwe systematiek (het realiseren van doelen uit) de preventieagenda een leidend principe voor de preventiesubsidie.

Een belangrijke pijler onder het nieuwe subsidiebeleid is het Coalitieakkoord 2022 – 2026. Het belang dat in het coalitieakkoord wordt gehecht aan een actief verenigingsleven en de wens om een eenvoudig subsidieproces te ontwikkelen, komt terug in het voorstel om een basissubsidie voor verenigingen in te stellen.

Regelgeving gericht op de reservepositie van verenigingen, maar ook de aangepaste verantwoordingseisen zijn een reactie op de bevindingen van de Rekenkamer in 2019. De relatie tussen subsidie en het gemeentelijk beleid, ook een aandachtspunt van de rekenkamer, komt tot uitdrukking in de nieuwe preventiesubsidie. De basis voor die preventiesubsidie is de, in februari 2024 vastgestelde Lokale preventieagenda sociaal domein.

Participatie / betrokken partijen / personen

Bij het opstellen van de nieuwe regelingen is informatie uit 6 inspraakmomenten gebruikt:

- Januari 2024: enquête onder gesubsidieerde verenigingen, uitgezet door van het verenigingsloket;
- 21 februari: discussieavond over 1 e concept subsidievoorstel, aanwezige verenigingen op uitnodiging;
- 11 maart toelichting in vergadering van de Adviesraad Sociaal Domein;
- 28 maart: Oriënterende raad, waarbij ambtelijke subsidievoorstellen zijn toegelicht;
- 13 mei – 1 juni: alle subsidievoorstellen open voor input via het Nieuwkoopse Platform DenkMee;
- 23 mei en 28 mei: in aanvulling op de DenkMee reactiemogelijkheid 2 Inloopmiddagen.

Inspraakreacties zijn in meerderheid positief over het voorstel om de subsidiesystematiek aan te passen en te gaan werken met

- Een basissubsidie voor ondersteuning van de kernactiviteiten, gericht op het in stand houden van het activiteitenaanbod in de verschillende Nieuwkoopse kernen, waarbij gebruik gemaakt wordt van vaste basisbedragen;
- Een preventiesubsidie, gebaseerd op de uitgangspunten van de preventieagenda;
- Een vereenvoudiging van de rapportage / verantwoordingsregels
- Het invoeren van regels voor de reservepositie van verenigingen.

De geboden mogelijkheden om betrokken te zijn bij de ontwikkeling van de nieuwe subsidiesystematiek wordt gewaardeerd. Respondenten verwachten een dergelijke houding ook in de toekomst bij de implementatie van de nieuwe systematiek.

In de bijlage zijn de reacties van de verenigingen en organisaties opgenomen.

Duurzaamheidsaspecten
Niet van toepassing

Gezondheid
De nieuwe subsidiesystematiek biedt mogelijkheden om, in samenwerking met de Nieuwkoopse verenigingen, gezondheidsproblematiek op een systematische wijze aan te pakken (door middel van het uitvoeren van de preventieagenda 2024).

Varianten met argumenten voor en tegen:

Een nieuwe subsidiesystematiek en -verordening met aanpassingen Rekenkamer
Argumenten voor:
- Aanvragen en toekennen van (basis) subsidies wordt veel eenvoudiger
- Verenigingen worden direct betrokken bij en medeverantwoordelijk voor de invulling van het gemeentelijke preventiebeleid
- Met de basissubsidie wordt invulling gegeven aan het belang dat gehecht wordt aan – en het in stand houden van een goede verenigingsstructuur in dorpen en kernen
- Budget van weinig gebruikte subsidiemogelijkheden (innovatiesubsidie) komt beschikbaar voor basis- en preventiesubsidies.
- De subsidiesystematiek biedt een kader voor reservevorming bij verenigingen
- Door de samenwerking rond de preventieagenda neemt het contact met verenigingen toe; dit blijft niet langer beperkt tot de jaarlijkse subsidieaanvraag.
- Uitvoering is in lijn met de verordening.

Argumenten tegen:
- De systematiek met vaste bedragen voor basissubsidies leidt in sommige gevallen tot een lager subsidiebedrag per vereniging
- Alleen door middel van preventiesubsidieprojecten kunnen verenigingen het subsidiebudget verhogen. Deze aanpak kost tijd en inzet van vrijwilligers
- Om de implementatie van de nieuwe subsidie-systematiek te doen slagen is extra ambtelijke tijd en inzet nodig.

Een nieuwe subsidieverordening met alleen aanpassingen Rekenkamer
Argumenten voor:
- De verenigingen houden dezelfde subsidies.
- Er is geen extra ambtelijke inzet nodig en verenigingen kunnen elk jaar dezelfde aanvraag indienen.
- Uitvoering is in lijn met de verordening.

Argumenten tegen:
- Aanvragen en toekennen van subsidies blijft voor verenigingen een omslachtig proces van aanvragen en verantwoorden.
- Verenigingen worden niet gestimuleerd om betrokken te zijn bij het realiseren van gemeentelijke doelen.
- De subsidie wordt gegeven voor het organiseren van een bepaalde activiteit, niet omdat de gemeente belang hecht aan het in stand houden van een goede verenigingsstructuur in dorpen en kernen
- Er komt geen geld vrij voor op preventie gerichte activiteiten.
- Er is geen kader voor reservevorming bij verenigingen.
- Het contact met verenigingen blijft beperkt tot de jaarlijkse subsidieaanvraag.

Voorgesteld besluit
1. Vaststellen van de notitie Subsidieverlening Sociaal Domein gemeente Nieuwkoop 2025.
2. Vaststellen van de Algemene Subsidie Verordening 2025 en daarbij kennis te nemen van de Subsidieregeling Sociaal Domein Nieuwkoop 2025 en Nadere uitwerking Basis- en preventiesubsidies 2025.

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen

1. Sturing op de realisatie van en de prioriteiten in het gemeentelijk beleid loopt, voor wat het aandeel van verenigingen betreft, via de preventiesubsidie. Zowel de aanpak als het beleid is nieuw. Zeker in de opstartfase zal ambtelijke inzet nodig zijn (de Verbinding) om in samenwerking met verenigingen projecten van de grond te krijgen.
2. Hoogte van subsidie voor verenigingen kan fluctueren. Ook hier zal extra ambtelijke inzet nodig zijn om met verenigingen in gesprek te gaan over de mogelijke gevolgen van de -in sommige gevallen- lagere subsidie;
3. Betrekken van de reservepositie van verenigingen bij het beoordelen van de subsidiebehoefte kan tot bezwaarprocedures leiden. Het voorstel is om in die gevallen waar een forse afname van de subsidie plaatsvindt gebruik te maken van een afbouwregeling.

De nieuwe regeling wordt gefaseerd ingevoerd:

2024	Nieuwe vereenvoudigde formulieren voor de aanvraag
2025	Introductie van basis- en preventiesubsidie
2025 t/m 2027	Langzame op- en afbouw van basissubsidie en ondersteuning bij preventiesubsidie
2026	Uitvoering medeneming reservepositie
2028	Einde overgangsperiode

Financiële, juridische en personele gevolgen

Financiële gevolgen

De huidige budgetten zijn leidend. Bij de verdeling van het totale budget in basis- en preventiesubsidie wordt uitgegaan van de situatie in 2024. Daarbij zijn de toe te kennen maximale bedragen voor basissubsidies vastgesteld. Deze worden bekend gemaakt in de beleidsregel Nadere uitwerking".

Juridische gevolgen

De Algemene subsidieverordening biedt de grondslag voor het verstrekken van subsidies, maar is verder overwegend procedureel van aard. Bij de invoering van de nieuwe ASV worden geen bezwaarprocedures verwacht.

Het betrekken van de reservepositie van verenigingen bij de subsidiebeoordeling zou voor verenigingen wel aanleiding kunnen zijn om een bezwaarprocedure te starten.

De grondslagen van het subsidiebeleid Nieuwkoop 2025, de beleidsregel Nadere Uitwerking en de Algemene subsidieverordening gemeente Nieuwkoop 2025 moeten bekend gemaakt worden, o.a. door plaatsing in het Elektronisch Gemeenteblad en opneming in het CVDR. De verordening en achterliggende nadere regels zijn gecontroleerd door een hierin gespecialiseerd bureau.

Personele gevolgen

Om de verenigingen te ondersteunen bij het invoeren van de basissubsidie en de ontwikkeling van de preventiesubsidie worden de medewerkers van De Verbinding ingezet. Gezien het nu al reguliere contacten met verenigingen en clubs, is de verwachting dat dit binnen de huidige werkzaamheden past. De plaats van het verenigingsloket, als organisatieonderdeel waar nu de aanvraag-beoordeling en toekenning plaatsvindt, wordt mogelijk gewijzigd. Onderbrenging binnen de afdeling MO ligt in de rede.

Bijlagen
Notitie Subsidieverlening gemeente Nieuwkoop 2025
Algemene Subsidieverordening 2025
Subsidieregeling Sociaal Domein 2025
Beleidsregel Nadere uitwerking Basis- en Preventiesubsidies
Tabel Algemene Subsidieverordening (oud – nieuw)
Tabel Subsidieregeling Sociaal Domein (oud – nieuw)
Overzicht doelen en activiteiten preventieagenda
Verslag inspraakronde verenigingen, mei 2024

Advies meningsvormende raad